

**PUNJABI**  
**Paper I**  
**(Literature)**

*Time Allowed : Three Hours*

*Maximum Marks : 300*

**INSTRUCTIONS**

*Candidates should attempt questions 1 and 5 which are compulsory, and any THREE of the remaining questions, selecting at least ONE question from each Section.*

*The number of marks carried by each question is indicated at the end of the question.*

*Answers must be written in Punjabi.  
(Gurumukhi Script)*

**SECTION A**

1. ਨਿਮਨ ਲਿਖਿਤ ਉਤੇ ਭਾਵ ਪੂਰਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਹੋਂਦ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਅਤੇ ਲਿਖਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ

(ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਲਿੰਗ-ਵਚਨ ਪ੍ਰਬੰਧ (Number-gender system)

(ੲ) ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿਚ ਤਤਸਮ ਅਤੇ ਤਦਭਵ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

20×3=60

2. (ੳ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੇ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ ।

(ਅ) ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਰੂਪ ਦੋਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਮਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਧਾਰਾ ਕਿਉਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(ੲ) ਨਾਥ ਜੋਗੀ ਕੌਣ ਸਨ ? ਕੁਝ ਨਾਥ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ ।

$25+25+10=60$

3. (ੳ) ਮਾਝੀ ਅਤੇ ਦੁਆਬੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁਖ ਨਿਖੇੜਵੇਂ ਲੱਛਣ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ।

(ਅ) ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁਖ ਕਵੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਓ ।

$30 \times 2 = 60$

4. (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ।

(ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ ਸਾਹਿਤ ਉਤੇ ਇਕ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ ।

$30 \times 2 = 60$

## SECTION B

5. (ੳ) ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਤੇ ਨਵ-ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਕਵੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ।
- (ਅ) ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਪਰੰਪਰਾ ਬਾਰੇ ਟਿਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਵੀ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ।
- (ੲ) ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੁਹਜਵਾਦੀ ਕਵੀ ਕਿਉਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?  
 $20 \times 3 = 60$
6. (ੳ) ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਯੋਗਵਾਦੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਖਾਸੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਕੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ।
- (ਅ) ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦੇ ਨਾਟਕ ਉਤੇ-ਪੱਛਮੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਲੇਖ ਯੋਗ ਹਨ ?  $30 \times 2 = 60$
7. ਨਿਮਨ ਲਿਖਿਤ ਬਾਰੇ ਕੇਵਲ ਦੋ-ਦੋ ਸੌ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ :
- (ੳ) ਨਾਟਕਕਰ ਚਰਨਦਾਸ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ
- (ਅ) ਨਾਵਲਕਾਰਾ ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਪਣਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ
- (ੲ) ਲੋਕ-ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹਤਵ  $20 \times 3 = 60$

8. (ੳ) ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ  
ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਕਰੋ ।

(ਅ) ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤ ਲੜੀ ਦੀ ਨਿਬੰਧ ਕਲਾ ਉਤੇ ਇਕ  
ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ ।

30×2=60